

OBVESTILA

LETO III. — ST. 6 — DECEMBER 1970

CENA 1 DINAR

SREČNO V NOVEM LETU

Se nekaj dni nas loči od konca leta, ki se je začelo dokaj neugodno za gozdno proizvodnjo. Zima je bila dolga, da že dolgo ne pomnimo. Snega je bilo veliko in ostal je skoraj do konca maja. Razumljivo je, da si v takšnih pogojih nismo mogli obljubljeni nekega nadprečnega gospodarskega leta. Kazalo je celo, da bomo le težko prebrodili posledice dolge neugodne zime. In vendar, ko je končno le prišla pomlad, smo se z vso vnemo lotili zamujenega, da bi čimprej popravili neugodni rezultat gospodarjenja. In ko je že kazalo na boljše, nas je sredi leta doletela še katastrofa: izredno neurje nam je skoraj odneslo

naše ceste, še posebno hudo je bilo prizadeto področje GO Radlje. Toda tudi to je minilo, in potrebno je bilo podvojiti naše napore, da bi izvršili zastavljene naloge.

Danes, ob koncu leta, lahko rečemo, da smo vse težave, ki jih ni bilo malo, uspešno premagali, saj bomo naš plan skoraj v celoti izpolnili. Za to imajo predvsem zaslugo naši delovni ljudje, ki niso štedili truda in časa, samo da bi čim uspešneje gospodarili. Zares velika odločnost in razumevanje, ko se je vsa stihija spravila na nas!

Dobili smo novi zakon o gozdovih, po katerem razvijamo še tesnejše odnose z našimi

kmeti — gozdnimi posestniki. Lahko samo upamo, da bodo tudi v končni fazi odnosi urejeni v splošno zadovoljstvo. Vsekakor moramo dati priznanje vsem kmečkim proizvajalcem, ki so v obilni meri pomagali ustvariti naš skupni program, ki smo si ga zadali v začetku leta. Le-ti so vedno pokazali razumevanje, ko se je podjetje znašlo v težavah, ne po svoji krivdi. Želimo, da bi tako bilo tudi v prihodnje.

In kaj lahko pričakujemo v naslednjem letu? Gospodarski ukrepi, ki smo jim bili priča v letošnjem letu, se bodo odrazili šele v naslednjem letu in bodo gotovo vplivali tudi na gospodarjenje v našem podjet-

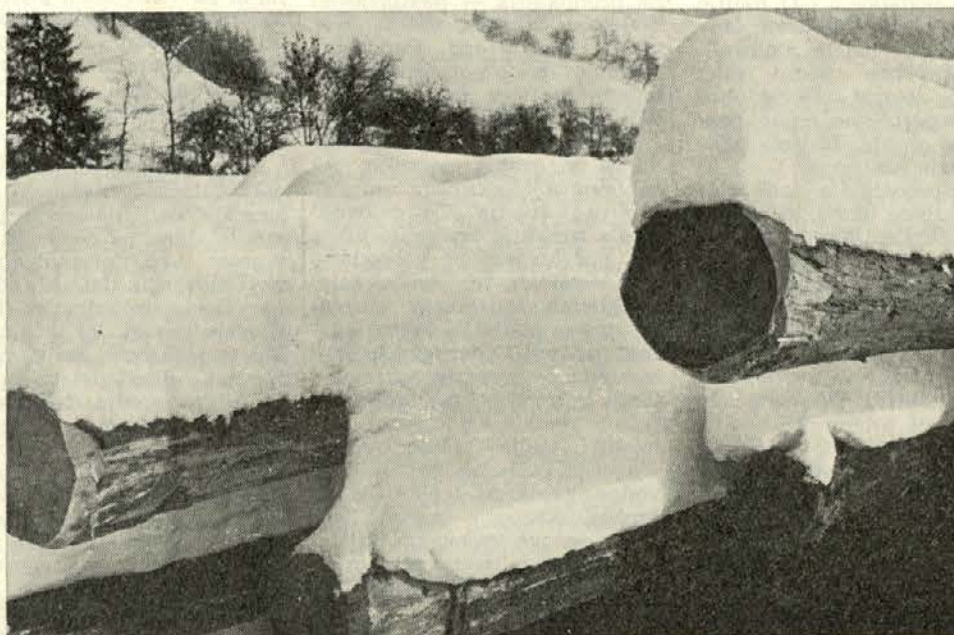
ju. Zato ne smemo računati, da bomo imeli manj težav kot doslej. Tudi mi bomo morali prispevati svoj delež k stabilizaciji. Naj bo kakorkoli že — če se bomo zavedali naših dolžnosti in pokazali pripravljenost kot doslej, potem nas ni treba biti strah pred novim letom. Letošnje leto je dokaz, da je moč z voljo uspešno premagati vse težave.

V upanju, da nam bo prihodnje leto zima bolj naklonjena kot lanska, želim vsem članom kolektiva in gozdnim posestnikom mnogo delovnih uspehov in osebnega zadovoljstva.

Janez Gornjec, dipl. inž. gozd.

*Srečno
novo leto
1971
vam želi*

GOZDNO GOSPODARSTVO
SLOVENJ GRADEC

REVIR IN REVIRNI VODJA

Dne 17. in 18. septembra 1970 je bil v okviru podjetja seminar revirnih vodij. Namen seminarja je bil spoznati različnost delovnih razmer v revirjih, doseženo stopnjo intenzivnosti dela ter izmenjava delovnih izkušenj. Poleg tega smo hoteli z vključitvijo posredovalcev problematike vzbuditi predvsem pri mlajših gozdarskih kadrih zainteresiranost.

Program seminarja je zajel pestrost dejavnosti, s katerimi je povezano delo revirnega gozdarja. Od skupno 55 vabljenih revirnih vodij se jih je seminarja prvi dan udeležilo 43 ali 78 %, drugi dan pa 37 ali 67 %. Poleg tega se ga je s tehničnim direktorjem inž. Janezem Kozeljem udeležilo še 22 strokovnih sodelavcev, med njimi tudi kot gost iz Holandije inž. Hagge.

Prvi dan je bil namenjen za ogled večjega sečišča in dela z mehanizacijo v oddelku 1, revir Kopa, na področju GO Slovenj Gradec. V sestoji sta udeležencem posredovala zbrane podatke o sečnji in spravi lu lesa z žičnim izvlekom šef GO inž. Peter Planinšec in referent za mehanizacijo strojnega obrata inž. Drago Zagorc. Zanimive so bile primerjave storilnosti poseka in žičnega izvleka z ročnimi spravili. Pri tem je bila poudarjena pomembna ugotovitev, da je ostal razmeroma mlad sestoj — drogovnjak — po sečnji in spravi lu minimalno poškodovan. Poudarjeni sta bili vzor-na organizacija in oprema tako z orodjem kot z zaščitnimi sredstvi delavcev sekačev, in s tem v zvezi je bil dosežen odličen delovni učinek.

V nadaljevanju programa je bila otvoritev seminarja po vodji IC inž. Mariji Sekirnik, osnovne podatke o GO Radlje pa je prikazal inž. Tone Modic. Zatem je Martin Potočnik na Kaštivskem sedlu imel osnovni referat Revir kot osnova operativne enote gozdarskega obrata. Iz tega referata izhaja naslednje:

Revir predstavlja zaokroženo operativno enoto, ki na določeni površini gozdov zajema vse dejavnosti gozdnega gospodarjenja. Sem spadajo sečnje, pogozdovanje, skrb za gozdni fond, nega gozdov, varstvo gozdov, nadzor nad lastništvom, usmerjanje prebivalstva, z namenom rekreacije in vzdrževanje prometnic.

Nekoč je spadalo sem tudi lovno gospodarstvo revirja. Skratka vodstvo revirja združuje vse komponente v skrbi za zaupano vseljudo premoženje, tako kot je primer v osebni lastnini. Glede na vse večjo pomembnost in vrednost gozdov ter vložena investicijska sredstva postaja tudi delo revirnega vodje v revirju zahtevnejše in odgovornejše.

Kompleksnost reševanja vprašanj v okviru revirnega vodstva zahteva stabilno obliko revirja; zaradi tega je spreminjanje revirnih okolišev po trenutnih potrebah neprimerno. S takim spreminjanjem izgublja revir svoj pomen. Sestoji, prek katerih se poskuša doseči maksimalno izkoriščanje rastiščnega potenciala, ostajajo brez stalne kontrole, izgublja se evidenca nad začetimi gozdnogojitvenimi ukrepi in sploh kontakt s spoznavanjem posebnih razmer revirja.

Iz teh in podobnih razlogov menimo, da je stalnost revirja osnova gospodarjenja zato, ker sloni na temeljitem poznavanju sestojnih in rastiščnih razmer ter pomlajevanju na malih površinah. Prav tako zahteva večja rekreativna pomembnost gozdov močnejšo aktivnost.

Kakšna naj bo velikost revirja, je vprašanje, s katerim smo se in se bomo srečevali tudi v prihodnje. Medtem ko v Švici težijo k manjšim revirnim površinam (350 do 500 ha), so v Zahodni Nemčiji in Avstriji površine večje (600 do 800 ha). Površine revirjev, kot smo jih formirali in obravnavali v okviru podjetja, pa znašajo 760 do 1450 hektarov. Večje zahteve intenzivnosti, določena zaokroženost, večja ekspanzija ter obseg sečenj in gojitvenih del so faktorji, ki naj bi odločali o velikosti revirja. Često pa velikost revirja narekujejo tudi terenske in razvodne razmere, ki jih ni moč spreminjati. Na spremembo stalnosti revirjev vplivajo: pomanjkanje kadra, povezovanja gozdnih kompleksov s cestno mrežo, specializacija delavcev v eksploataciji in s tem pogojena premikanja — menjavanje bivališča oziroma sedeža revirnega vodja ipd. Poudariti moramo, da je potrebno spremembo revirjev natančno preučiti in utemeljiti.

Naslednje vprašanje, ki se danes v praksi pojavlja, je zahtevnost delovnega mesta revirnega vodja. To delovno mesto združuje izvajanje vseh del, načrtovanih po gospodarskih osnovah, ter sodelovanje strokovnih sodelavcev obrata in uprave podjetja. Poleg tega zahteva od slehernega posameznika še samostojno razvijanje iniciative, brez katere si dela v revirju ne moremo zamisliti. Večje sečnje, večja vlaganja in izboljšanje proizvodne kvalitete terjajo konkretne ukrepe v malem. Kot trdna osnova vsemu pa naj bi bilo gozdnogojitveno načrtovanje ter načrtnost sečenj in spravil lesa.

Zahteve obravnavanega delovnega mesta se postavljajo tudi s stališča dela z ljudmi — delavci in kmeti. Sociali-

stičnih odnosov z namenom doseči najboljše delovne uspehe v majhnem delu delovnega kolektiva ni zapostavljati. Dobra organizacija v malem, načrtnost pri delu in korektni odnosi so bistvene osnove, ki vodijo k večji storilnosti in boljši rentabilnosti poslovanja. Človek delavec najde v taki osnovni delovni enoti poudarjene in spodbudne občutke, ki ugodno vplivajo na njegov delovni uspeh. In ne nazadnje je treba poudariti tudi dejstvo, da je človek v proizvodnji naš najpomembnejši člen. Zaradi tega mora biti deležen posebne skrbi — tako glede zdravja, zaščitne opreme in varstva pri delu. Delo revirnega vodja zahteva, da nenehno skrbi za izvajanje nalog zdravstvenega varstva na svojem področju. Zaradi tega naj bodo zahteve pri izbiri revirnih vodij tudi glede tega poudarjene.

Revirni vodja je med drugim tudi zelo pomemben posredovalec poslovnih dogodkov in sklepov organov delavskega samoupravljanja v podjetju. Od seznanjanja sprotnih zadev poslovanja slehernega člana kolektiva in kmeta gozdnega posestnika je v veliki meri odvisen tudi uspeh izvajanja vsakodnevnih nalog.

Revirno vodstvo združuje na svojem območju razmeroma velike vrednosti osnovnih sredstev. Ta sredstva sestojijo iz gozdnih fondov, gozdnih cest, sredstev mehanizacije, inventarja in drugega materiala. S stališča dobrega gospodarjenja je potrebno ta sredstva vzdrževati, voditi nad njimi kontrolo in jih zavarovati pred škodami. Tako npr. znaša vrednost osnovnih sredstev revirja Primož na Pohorju, ki ga bomo imeli priložnost natančneje pregledati, po približnih izračunih 30.000.000 dinarjev. Menimo, da je s tem podčrtana tudi pomembnost delovnega mesta revirnega vodja.

Kot je znano, zahteva vsako delo določeno znanje in v sistematičnosti določene prijeme. V tem pa je ločiti dva pojma: tako npr. obstaja pri pogozdovanju del, ki odpade na čisto strokovnost (izbira drevesnih vrst, lokalna razvrstitev, mešanost sadik, razdalja ipd.), drugi del pa odpade na izbiro orodja, tehniko sajenja in kontrolo dela. Pri tem nastopajo določeni proizvodni stroški, uspeh pa se odraža v odstotku uspešnih sadik. V tem se lahko menja tehnika dela in s tem zvišuje efekt. To pa je poleg drugih že neposredna naloga revirnega vodje. Le-ta mora zasledovati napredne tokove v tehniki sajenja sadik, jih na terenu preizkušata, in kar je težavnejša naloga — uvesti v širšo prakso. Podobno

se pojavljajo in rešujejo vprašanja tudi pri drugih delih.

Načrtnost pri delu je ena osnovnih potez, ki nam jih v današnji praksi na vsakem koraku manjka. Tako npr. uvedba mrežnega planiranja ni dala zadovoljivih rezultatov prav zato, ker nismo prešli k izvajanju z dovolj vztrajnosti. Še vedno sta nenačrtnost in stihijska pavšalnost dela v revirju močno ustaljena in tako rekoč vsakdanja praksa. Pri tem pa se pojavlja vprašanje, ali niso prav v tem skrite še mnoge, kot pravimo, neodkrite rezerve.

V zvezi s tem se postavlja tudi vprašanje bivališča ali sedeža revirnega vodje glede na delo v revirju. V preteklem obdobju so se v Avstriji, Švici in Nemčiji držali ustaljenega pravila, da je sedež revirnega vodstva stalen in vezan na revir. Utemeljitev določene lokacije bivališča revirnega vodja je v tem, da mu je s tem omogočeno spremljanje vseh dogajanj, to je turistov, lovcev, avto prevoznikov, nabiralcev gozdnih sadežev idr. Z bivališčem je običajno združeno tudi manjše administrativno poslovanje revirnega vodje. V primerjavi s tem so razmere pri nas naslednje: Takoj po vojni se je obdržal podoben sistem — kot sem že omenil. Uporabljale so se na novo zgrajene logarnice za bivališče in delovne prostore revirnih vodij. Čas je spreminjal ta stališča, dokler jih niso vprašanja bližine kulturnih centrov, šol in sodobnejši način življenja tako rekoč izpodrinili. Tako se danes temu vprašanju ne pripisuje več nobene pozornosti. Administrativni del poslovanja delavcev in kmetov se opravlja danes v glavnem prek uprave obrata. Del tega poslovanja pa še vedno poteka tudi na revirnih vodstvih. Razumljivo je, da s tem nastopa določeno delo izven delovnega časa v zasebnih stanovanjih.

Revirji ostajajo brez nadzorstva v času, ko delo počiva, čeprav je potreben tudi v tem času nadzor. Revir je obsežna delavnica, izpostavljena najrazličnejšim zunanjim vplivom. Res je, da glede tega ni vsak revir enako ekspanziran. Revir v bližini goste naseljenih krajev in industrije je mnogo bolj izpostavljen kot oddaljenejši. Vzoredno s povečano nevarnostjo za gozdove se mora nujno povečevati tudi skrb zanje.

Sestavni del dejavnosti revirnega vodja je delo z ljudmi. Koliko delavcev je zaposlenih v enem ali drugem revirju, je različno. Uvedba koncentracije sečišč v družbenih gozdovih je potegnila za seboj močne premike delavcev. Zato se dogaja, da je med letom v (Nadaljevanje na 3. strani)

(Nadaljevanje z 2. strani)

enem revirju zaposlenih kar 20 ali več delavcev, v drugem pa komaj dva ali trije. Gojitvena in vzdrževalna dela zahtevajo nekoliko večjo ustaljenost delavcev v revirju. V vsakem primeru ima torej revirni vodja kot neposredni operativec v revirju močan stik s sodelavci kot osnovnimi nosilci proizvodnje. Od njegove osebne prizadevnosti pa je v veliki meri odvisno aganžiranje revirja kot osnovne operativne enote.

Tako kot vsako delo zahteva tudi delo na delovnem mestu revirnega vodja določeno stopnjo samoiniciativnosti. Organiziran pristop k delu in v njem odkrivanje pospeševalnih ali zaviralnih faktorjev je ena od osnovnih nalog revirnega vodje. Inicijativa izboljšanja delovnega procesa bi naj prihajala v glavnem od revirnega vodja pa tudi od njegovih sodelavcev. Za slednje je treba imeti potreben posluš — tako za sprejem ali odklon predlogov — z namenom, da se inicijativa nikjer ne duši. Zelo škodljiva so absolutistična nastopanja in trmasta vztrajanja pri nalogah, ki sicer zahtevajo širše skupne obdelave.

Po kratki razpravi o referatu je revirni vodja Anton Jeznik, v čigar revirju smo bili, prikazal osnovne podatke o revirju ter o problematiki sečenj, spravljal in gojitvenih dejavnosti. Sledil je ogled sečišča v oddelku 64 pod Kašivskim sedlom, kjer je referent za izkoriščanje inž. Pavel Ferlic obrazložil načrt sečenj in spravljal. Pri vsem tem pa je bila škoda, da sečenja in spravlilo nista bila v popolnem razmahu in je tako ostalo le pri teoretični razpravi stališč. Ob koncu obhoda se je ob prijetnem vzdušju na Zvančerjevem travniku razvila še razprava. Močno polemiko je pri navzočih povzročila ugotovitev revirnega vodje in referenta za izkoriščanje gozdov, da se v spravlilo močno vključujejo kmečka vprega in zasebni traktorji mimo strojnega obrata podjetja.

Naslednji dan je bil namenjen GO Ravne in Slovenj Gradec — revirju Uršlja gora in Sele. Lep dan in pestrost jesenske lepote gozdov sta dvignila razpoloženje udeležencev, ki so ob Jurčkovem travniku z zanimanjem poslušali osnovne podatke o obratu; prikazal jih je šef obrata Jože Logar. Le-ta je poudaril, da imajo trenutno v gradnji kar 36 km cest in da bo gostota narasla od nekdanjih 8 m (ha na 19 m) ha.

Osnovne podatke o revirju Uršlja gora pa je prikazal revirni vodja Tone Petrič. Kljub temu da je Petrič bolj redkobeseden, so bila njegova izvajanja tembolj klena in konkretna. Na gradbišču ceste Jurček—Kozarnica pa je sektorski vodja gozdarskega ob-

rata Boris Rokavec prikazal osnovne podatke sicer zelo zahtevne gradnje ceste v dolomitni hribini. Obrazložil je težave, posebno kar zadeva delavcev, ter vzroke terminske zakasnitve gradnje.

Sledil je konkreten obhod objekta, oddelka 2c — to je bukovega sestoja v Kozarnici, kjer je inž. Dolinšek, referent za gojenje pri GO Ravne, nazorno prikazal gojitveno problematiko na malih površinah ter pomembnost povezave med proizvodnjo in pomlajevanjem v starejšem bukovem sestoju. Izvajanja so bila stvarna in podkrepjena s številkami. Potrčila so zahtevnost stroke pri reševanju določenih vprašanj ter vzajemnega dela načrtovalcev in izvajalcev na različnih nivojih strokovne izobrazbe. Spotoma je referent za izkoriščanje gozdov Jože Zabukovec prikazal še praktično delo s strojnim lupilnikom na debelolubnem jelovem deblu. Ogled je pokazal veliko prizadevnost in sistematičnost izvajanja gozdnogojitvenih del v Kozarnici.

V nadaljevanju poti je sledilo srečanje na Kalu, to je na meji GO Ravne in Slovenj Gradec. Inž. Planinšek je prikazal osnovne podatke obrata, nakar je sledil obhod revirja Sele, ki vključuje večji gozdni kompleks družbenih gozdov Blatnice. Na pregledni točki oddelka 36 je revirni vodja Franc Duler prikazal osnovne podatke revirja. Tako podatki kakor tudi pregled objektov so pokazali, da so bila z veliko požrtvovalnostjo in vztrajnostjo izvršena večja obnovitvena dela v degeneriranih bukovih sestojih Blatnice. Konkretne podatke o teh delih pa je prikazala inž. Vida Vrhnjak, ki je pred leti za ta predel v okviru diplomskega dela izdelala gozdnogojitveni načrt. Iz poročila izhaja, da je bilo v zadnjih letih v Blatnici obnovljenih kar 36 ha površine in posajenih okrog 170.000 sadik. Sledila so skrbna čiščenja in druga nega, tako da so kljub

Jutro v »Bromanovem« gozdu — Foto: Broman

težavnim okoliščinam nasadi uspeli.

Za konec seminarja je gozdarski obrat z vso pozornostjo pripravil sklepi del, ki je minil v prijetnem stanovskem razgovoru pri gozdarski koči na Selah.

Udeleženci so bili enotnega mnenja, da more harmonična povezava gozdarsko operativnega kadra z različnim nivojem kvalifikacijske strukture in različnih delovnih funkcij ustvariti progresivni vzpon

gospodarjenja. Prav tako taki ogledi spodbudno vplivajo na delo posameznika — v tem primeru na delovno mesto revirnega vodje. Večkrat ostajajo nezapažena, čeprav z veliko požrtvovalnostjo in vztrajnostjo opravljena dela posameznikov. Na koncu so bili udeleženci in prireditelji seminarja enotnega mnenja, da naj bi ostala takšna oblika sodelovanja stalna praksa v podjetju.

Martin Potočnik

Gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec vpisuje v šolo za gozdne delavce tudi kandidate, ki so uspešno končali pet razredov osnovne šole.

Pred vpisom v šolo za gozdne delavce v šolskem letu 1971/72 bi morali opraviti še šesti razred osnovne šole.

Od 1. februarja do konca junija 1971 bi se v internatu oddelka šole za gozdne delavce v Radljah ob Dravi pripravljali in potem opravljali izpit čez 6. razred osnovne šole.

Stroški hrane in stanovanja v tem času bremenijo gozdno gospodarstvo. Drugi pogoji, ki smo jih že objavili v prejšnjih številkah časopisa OBVESTILA, so neizpremenjeni, zvišane so le osnovne nagrade, in sicer za 1. letnik do 15 din, za II. letnik do 200 din in dodatna nagrada, ki je odvisna od vloženega dela.

Prijave sprejemamo do 25. januarja 1971. pošljete jih na naslov GOZDNO GOSPODARSTVO SLOVENJ GRADec — IZOBRAŽEVALNI CENTER, VORANČEV TRG 1, SLOVENJ GRADec. K prošnji priložite prepis zadnjega šolskega spričevala in izpisek iz rojstne matične knjige.

Podrobnejše informacije o šoli za gozdne delavce in o poklicu lahko dobite pri upravi gozdnega gospodarstva v Slovenjem Gradcu in na gozdarskih obratih.

Marija Sekirnik

Na šoli za gozdne delavce v Postojni so opravili izpit za poklic gozdnega delavca naslednji učenci:

— Mirko ČOFATI in Jože POLOVŠAK iz Črne,

— Jože DITNER iz Radelj ob Dravi,

— Marjan KRAPEŽ in Jože DORNIK iz kmetijskega gozdarskega podjetja Brežice.

Želimo in upamo, da bodo sposobni uporabiti znanje, ki so ga pridobili v šoli, pri vsakodnevnem delu ter si pridobivati nadaljnje znanje in izkušnje.

Končana osemletka in poklicna šola jim bosta le kot osnova pri nadaljnjem razvoju.

Ob vstopu v naše delovne vrste jim želimo mnogo delovnih uspehov!

Marija Sekirnik, dipl. inž. gozd.

SKLEPI SAMOUPRAVNIH ORGANOV

Na skupni seji delavskega sveta in sveta kmetov lastnikov gozdov dne 28. julija 1970 so bili sprejeti naslednji pomembnejši sklepi:

1. Oba sveta soglasno potrjujeta predlog koncepta ustanovitve enotne koroške kmetijsko-gozdarske hranilnice in posojilnice s sedežem v Slovenjem Gradcu.

2. Sveta načelno skleneta, da bi se v prihodnje podjetje registriralo za turistične dejavnosti, ki jih bo imelo na svojem območju.

Delavski svet in svet kmetov lastnikov gozdov se strinjata, da podjetje prevzame investitorstvo smučarskega centra Rahtel ob pogojih kompletne garancije občine in banke za odplačilo anuitet in da se lahko sklene pogodba, če prejmejo kompletno dokumentacijo in garancije.

3. V register podjetij in obrtov pri okrožnem gospodarskem sodišču v Mariboru pod reg. št. 8/III se vpiše naslednja razširitev predmeta poslovanja: »Izvajanje nizkih gradenj za naročnike izven podjetja.«

Delavski svet in svet kmetov lastnikov gozdov pa sta na skupni seji dne 29. oktobra 1970 sprejela naslednje pomembnejše sklepe:

1. Soglasno je potrjen rebalans plana za leto 1970, kot je bil predložen na seji.

2. Soglasno je potrjen devetmesečni obračun poslovanja podjetja za leto 1970, o katerem naj EE na svojih sejah še podrobneje razpravljajo. Prav tako je potrjen obračun zasebnega sektorja.

3. Odobreno je povišanje akontacij kmetom na področju GO Radlje za 100.000 din in GO Dravograd za 10.000 din zaradi povzročene neurja pri tistih kmetih, ki zaradi škode na cestah ne morejo izvršiti dovoza lesa.

Zvišani zneski akontacij so odobreni do 1. junija 1971 z nižjo obrestno mero, in sicer 3% (namesto 5% oziroma 10%, kolikor traja akontacija dalje od treh mesecev).

Posameznim kmetom, ki so upravičeni do tega zvišanja akontacij, odobravajo zvišanje šefi obratov. Razliko v obrestni meri pokriva posamezni obrat iz dobička privatnega sektorja.

4. Delavski svet in svet kmetov lastnikov gozdov imenujeta tri predstavnike gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec v poslovni odbor koroške kmetijsko-gozdarske hranilnice in posojilnice, in sicer: Angelco Vrbnjakovo, šef računovodstva; Milana Curina, šefa GO Crna; Franca Heibla, kmeta.

5. Soglasno je sprejet in potrjen pravilnik o načinu oblikovanja cen za proizvode gozdarstva in storitve ter o pogojih za prodajo proizvodov opravljanja storitev.

6. V posebno komisijo za prodajo gozdnih proizvodov in usmerjanje lesne mase iz obeh sektorjev lastništva so imenovani naslednji delavci in kmetje: Vlado Zdovc, komercialist, predsednik; Ivan Cas, kmet, Turiška vas, član; Jože Cank, kmet, Primož na Pohorju, član; Jože Logar, gozdarski tehnik, član; Vinko Motaln, dipl. inž. gozd., član; Ivan Kočnik, kmet, Topla 11, član; Ivan Golob, vodja odpreme, član.

8. Delavski svet in svet kmetov lastnikov gozdov imenujeta komisijo za sestavo pravilnika o štipendiranju otrok kmetov lastnikov gozdov v naslednjem sestavu: Franc Barl, kmet, Legen, p. Slovenj Gradec, predsednik; Ivan Golob, kmet, Remšnik, Podvelka, član; Stane Koprivnikar, kmet, Mislinja, član; Alojz Grabner, kmet, Javorje, p. Crna, član; Martin Mori, kmet, GO Ravne, član; Otmar Širnik, kmet, Otiški vrh, Dravograd, član; Marija Sekirnik, dipl. inž. gozd., uprava, članica.

9. Do 15. decembra 1970 je sklicati svet kmetov lastnikov gozdov

podjetja s sveti kmetov lastnikov gozdov obratov, da bi izkristalizirali skupno stališče za bodoče odnose v gospodarjenju.

Delavski svet je na sejah dne 28. julija, 11. septembra in 29. oktobra 1970 sprejel naslednje pomembnejše sklepe:

1. Sprejet in potrjen je akt o sistemizaciji delovnih mest gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec.

2. Imenovane so bile inventurne komisije za popis vsega imetja gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec.

3. Predlog gozdarskega obrata Dravograd za uvedbo novega mesta referenta za gojenje gozdov na gozdarskem obratu Dravograd je umesten in utemeljen.

Delavski svet podjetja sprejme oziroma potrdi, da se v tabeli »pregled sistemizacije delovnih mest podjetja« pod zap. št. 21 »referent za gojenje na GO« pod Dravograd sistemizira omenjeno delovno mesto. Osebnih dohodki pa so določeni že v pravilniku o delitvi osebnih dohodkov.

Sistemizacija omenjenega delovnega mesta velja od 1. novembra 1970 dalje.

Novo sistemizirano delovno mesto je vpisati v tabelo »pregled

sistemizacije delovnih mest podjetja« pod zap. št. 21 — Dravograd.

4. Delavski svet gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec je zaradi reelekcije razpisal vsa vodilna delovna mesta.

5. Za opravljanje rednih pregledov o tehnični brezhibnosti vozil gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec, ki so tedensko, se določi delavec Maks RAMŠAK, na delovnem mestu vodje mehanične delavnice, po poklicu avtomehanski in strojnoključavničarski mojster.

6. V komisijo za izredne preglede vozil podjetja so imenovani naslednji delavci: Maks Ramšak, vodja meh. delavnice, predsednik; Jože Cernjak, avtomehaničar — avtoelektrikar, član; Jože Lužnik, avtomehaničar, član.

7. Odobrena je prodaja terenskih vozil zastava campagnola na GO Mislinja, Crna, Radlje in gradbenem obratu.

Razlika med knjižno in prodajno vrednostjo vozil se krije iz sredstev skupne porabe posameznih obratov.

Komisija za sistemizacijo delovnih mest in načrtovanje kadrov pri delavskem svetu podjetja je na seji dne 25. avgusta 1970 in 26. ok-

tobra 1970 razpravljala o perspektivnem razporedu bodočih kadrov v gozdarstvu in ga potrdila, kot sledi:

GO Crna: razporejen 1972
GO Ravne: razporejen 1971
Sekcija za urejanje: razporejen 1970

Uprava: razporejen 1971
GO Mislinja: razporejen 1970
GO Dravograd: razporejen 1970
Strojni obrat: razporejen 1971
Nerazporejeni: v začetku 1971

IGLAR Boris, dipl. inž. gozd., vodja revirjev

KOTNIK Ludvik, dipl. inž. gozd., referent za gojenje

Leve Tone, dipl. inž. gozd., taksator inženir

DOLINSEK Hubert, dipl. inž. gozd., referent za razvoj

IZAK Fridrih, dipl. inž. gozd., pripravnik, + en tehnik z GSS

KUNEJ Franc, dipl. inž. gozd.

SKERLOVNIK Janez, gozd. tehnik

KRIZAN Drago, gozd. inž.

PRIDIGAR Anton, gozd. inž.

G. J.

SKLEPI ORGANIZACIJE ZVEZE KOMUNISTOV GG SLOVENJ GRADEC

Organizacija Zveze komunistov gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec je imela sestanek dne 2. decembra 1970. Na njem smo komunisti obravnavali sklepe I. konference ZK Jugoslavije, razpravljali smo o starejših sodelavcih v podjetju in o skrbi zanje ter o kadrovski problematiki organizacije ZK v podjetju. Sestanka se je udeležil tudi sekretar občinskega komiteja ZK Slovenj Gradec Ivan BOSNIK.

Sprejeli smo naslednja stališča:

1. Spričo sedanjega stanja v gospodarstvu kakor tudi v družbenopolitični sferi ocenjujemo predlagane stabilizacijske ukrepe kot pozitivne in zelo potrebne; morali bi jih resnično izvajati tako, kot so zastavljeni. Neodgovoren odnos do njih in nelizvajanje teh ukrepov bo potrebno tudi sankcionirati.

2. Komunisti smo mnenja, da nastane pri gozdnem gospodarstvu ostarelost posameznega fizičnega delavca s 55 leti starosti. Tem in oslabelem delavcem je treba posvečati posebno skrb tako glede zdravstvenega varstva kot tudi primerne zaposlitve. Organi, ki so pristojni za razporejanje delavcev na delovna mesta, ne smejo razporediti delavcev na lažja dela zaradi zdravstvenega stanja in starosti brez mnenja invalidske komisije in zdravstvene službe.

3. Podpiramo akcijo za skrajšanje delovne dobe gozdnega delavca sekača ob enakih pogojih, kot velja to skrajšanje za mežiškega rudarja.

4. Komisiji za pripravo, spremembo in dopolnitev pravilnika o delitvi osebnih dohodkov in dohodkov pri delavskem svetu podjetja predlagamo, da preuči možnost ustanovitve varstvenega sklada za ostarele in oslabele delavce ali pa popravek 8. člena pravilnika o delitvi osebnih dohodkov podjetja.

5. Predlagamo sindikalnim organizacijam podjetja, da preučijo možnost in smotnost organizacije samopomoči.

6. Občinskim in medobčinskemu komiteju ter občinskim sindikalnim organizacijam koroške regije predlagamo, da pričnejo akcijo za ustanovitev zaščitne delavnice, v kateri naj bi bili zaposleni invalidi II. in III. kategorije. Pri ustanovitvi takega podjetja je gozdno gospodarstvo Slovenj Gradec pripravljeno finančno sodelovati s pogojem, da sodelujejo tudi druge delovne organizacije ter sklad po-

kojninskega in zdravstvenega zavarovanja.

7. Soglasno smo sprejeli predlog o izbrisu Maksa RUPREHTA in Jožeta KOTNIKA iz članstva ZK.

8. Zaradi pomembnosti razvojnega programa gozdarstva in lesne industrije v koroški regiji je potrebno, da se še v mesecu decembru sestanejo komunisti gozdnega gospodarstva in lesnoindustrijskega podjetja. Joža Savec

Lovci lovske družine Bistra so pred kratkim spustili v ograjen prostor na Pudgarskem (Crna na Koroškem) deset jelenov »damjakov«, ki so jih pripeljali z Brionskih otokov. V obori bodo jeleni pod nadzorstvom lovcev prezimili. Spomladi jih nameravajo spustiti v okoliške gozdove. — Vneti zagovorniki lova trdijo, da ta vrsta jelenov ne bo delala škode na gozdnem drevju — vneti gozdarji pa pravijo, da je to lovska latovščina in jim tega ne verjamejo. Očitno je nekdo v zmoti!

Andrej Šertel

GOSTITELJICA OBČINA GORNJI MILANOVAC

Od 13. do 16. oktobra 1970 je bila občina Gornji Milanovac gostiteljica družbenopolitične delegacije občine Slovenj Gradec in petdesetih izseljencev iz Štajerske in Koroške. Sprejem občanov tega herojskega mesta je bil nadvse prisrčen.

Namen tega članka je, da bi v njem v kratkih obrisih seznanil naše bralce z občino gostiteljico.

Na 332 metrih nadmorske višine je leta 1853 nastalo mesto z imenom Despotovica;

Milanovac je postal predstraža Užiške republike. Po ukazu nemškega komandanta za Srbijo generala Bema so Nemci morali na vsak način uničiti to mesto. Kljub nadčloveškim naporom so morali partizani večkrat odstopiti in začasno prepustiti mesto Nemcem in kvislinškim enotam. 15. oktobra so Nemci prodrli v mesto, ga zrušili in požgali 90 odstotkov hiš. Takoj po grozotnem dejanju so se ponovno umaknili. Zaradi velike nemške

cialistov, 16 zdravnikov splošne prakse in 7 zdravnikov stomatologov in farmacevtov.

Večja industrijska podjetja občine so:

— Kmetijsko industrijski kombinat Takovo s skupnim dohodkom 136,202.000 din in 914 zaposlenimi delavci proizvaja ratluk, konzerve sadja in povrtnine, razne sokove in slivovko. V svojem sklopu ima največjo in najmodernejšo klet za slivovko v Evropi.

— Rudnik svinca in cinka Rudnik s skupnim dohodkom 25,344.000 din zaposluje 529 ljudi.

— Rudnik magnezita Šumadija 23,310.000 din skupnega dohodka ima 906 zaposlenih delavcev.

— Modna konfekcija Rudnik ima skupnega dohodka 65,223.000 din in zaposlenih 621 delavcev; v letu 1970 mora izdelati za Francijo 500.000 srajc.

— Grafično podjetje Tipoplastika ima 80,534.000 din skupnega dohodka in 475 zaposlenih in bo v letošnjem letu izdelalo 5200 ton raznega embalažnega materiala. Poprečni osebni dohodek v tem podjetju je 1400 din.

— Gradbeno podjetje Graditelj ima skupnega dohodka 92,100.000 din in zaposlenih 1832 delavcev ter ima v svojem sklopu tovarno betona in priprav za industrijsko gradnjo objektov.

— Gradbeno podjetje Proleter ima 83,094.000 din skupnega dohodka in 274 zaposlenih.

— Gradbeno podjetje Ostrvica ima 22,000.000 din skupnega dohodka in 481 zaposlenih. Letno izdela 15,500.000 gradbenih kock in več kot 80.000 ton hladnega asfalta.

— Industrija barv in lakov Zvezda ima 21,314.000 din skupnega dohodka in 115 zaposlenih. V letošnjem letu bo izvozila za štiri milijone dinarjev izdelkov v inozemstvo.

— Kovinska industrija Metalac proizvaja emajlirano in pocinkano posodo, ima 61,130.000 din skupnega dohodka in 908 zaposlenih. 29. junija 1970 se je to podjetje z referendumom integriralo s podjetjem Sloboda iz Čačka.

— Tovarna avtomobilskih delov FAD ima 15,174.000 din skupnega dohodka in 199 zaposlenih.

— Časopisno založniško podjetje Dečje novine ima 18 milijonov din skupnega dohodka in 28 zaposlenih.

— Avtoprevozniško podjetje Autoprevoz Čačak ima svoj obrat v Gornjem Milanovcu, kjer ima zaposlenih 123 ljudi in dosega 7,500.000 din skupnega dohodka.

— Kmetijska zadruga ima 37,369.000 din skupnega dohodka in 340 zaposlenih. Na vasi živi 71 odstotkov ljudi občine, in tam je 9100 kmečkih gospodarstev.

Kvalifikacijska struktura zaposlenih v občini je naslednja:

skupaj	100 %
— visokošolska izobrazba	2,3 %
— višješolska izobrazba	1,4 %
— srednješolska izobrazba	10,6 %
— nižješolska izobrazba	2,9 %
— visoko kvalificirani delavci	9,8 %
— kvalificirani delavci	33,0 %
— polkvalificirani delavci	11,9 %
— nekvalificirani delavci	28,1 %

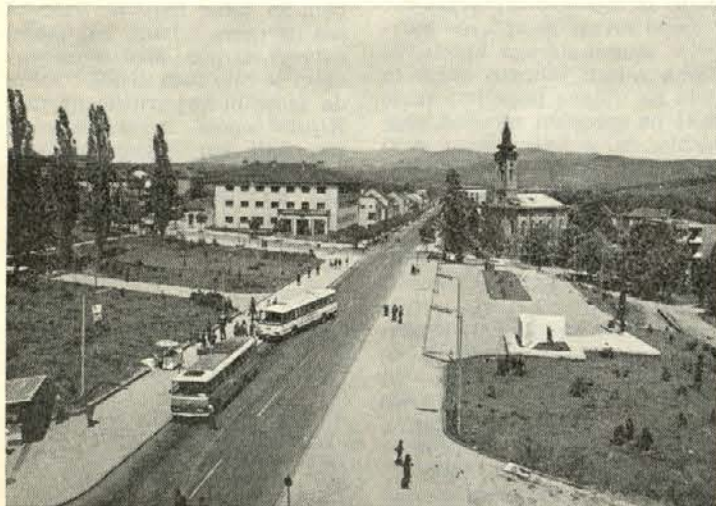
Seveda koraka vzporedno s porastom gospodarstva tudi kultura tega mesta in občine. Ustanovljeni kulturni center skrbi za ljudsko univerzo, mestno knjižnico in kulturno-umetniško društvo Abrašević, ki ima v centru mesta prelep kulturni dom.

Na športnem polju prideta najbolj do izraza nogometni klub Takovo in rokometni klub Tipoplastika, ki tekmuje ta v srbski ligi.

Naštel sem nekaj zgodovinskih, gospodarskih, šolskih in kulturnih podatkov občine Gornji Milanovac. Menim, da bi za nadaljnje sodelovanje in poglobljanje med občino Gornji Milanovac in Slovenj Gradec morali skrbeti gospodarstveniki, kulturno-prosvetni delavci in ne nazadnje mladina kot bodoči nosilec bratstva in enotnosti med jugoslovanskimi narodi.

Jože Zorman

Viri:
25 godina Gornji Milanovac
Opština Gornji Milanovac u 1970

Gornji Milanovac

na željo kneza Miloša Obrenovića je dobilo leta 1859 ime Gornji Milanovac. Patronat nad njim je prevzela dinastija Obrenoviće. Mesto se je pod Obrenovići hitro razvijalo, leta 1862 je štel 770 prebivalcev, leta 1900 pa že 2000, pretežno uslužbencev, trgovcev in obrtnikov. Po padcu dinastije Obrenoviće je mesto z okolico začelo siromašeti in životariti. Od leta 1903 do 1941 se je povečalo le za 1000 prebivalcev.

Ceprav siromašni, so Milanovčani bili vedno prvi v boju, tako v I. kot v II. svetovni vojni. Gornji Milanovac velja kot pomemben dejavnik nove srbske in jugoslovanske zgodovine. Vsi vemo, kaj pomenita za vse naše narode takovska vstaja in 100 let kasneje rudniška ofenziva.

27. marca leta 1941 so se v Milanovcu združili kmetje, dijaki in delavci zakleli: »Bolja grob nego rob!« To zakleto so izpolnjevali vse do konca vojne.

Konec junija 1941 so v Gornji Milanovac Nemci pripeljali transport izgnanih Slovencev. 12. julija je bila formirana v vasi Brezno prva Takovska partizanska četa, 25. septembra se je v vasi Lunjevica formiral Takovski bataljon, ki je štel 800 borcev iz Milanovca, Takova, Lunjevice, Brusnice in drugih okoliških vasi. V noči med 27. in 28. septembrom 1941 so partizani osvobodili Gornji Milanovac. Osvobodjeni

ofenzive so se borci Takovskega bataljona 28. novembra leta 1941 umaknili prek Užic v Sandžak. Po umiku partizanov je okupator streljal in zapiral prebivalstvo, toda kljub temu so bile v okolici Milanovca obnovljene nekatere čete Takovskega bataljona. 5. oktobra 1943 se je formirala v vasi Rudnik prva Sumadinska partizanska brigada. Gornji Milanovac je bil ponovno osvobojen 17. septembra 1944.

V času narodnoosvobodilnega boja je iz te občine padlo 842 borcev, ustreljenih je bilo 295 žrtev fašističnega terorja. Ta kraj ima 11 narodnih herojev, med njimi tudi nam Slovencem znanega Predraga Jefića-Skepa, ki je pokopan v grobnici narodnih herojev v Ljubljani.

Danes, 25 let po osvoboditvi, je Gornji Milanovac z okolico moderno industrijsko mesto. Občina meri 836 kvadratnih kilometrov. Na tej površini je 24.689 ha gozdov, 31.754 ha obdelovalne površine, 23.180 ha orne zemlje in vrtov, 6753 ha slivovih nasadov, 11.634 ha vinogradov itd. Občina ima 52.000, mesto samo pa 12.500 prebivalcev. V občini je 29 gospodarskih organizacij, 348 obrtnikov, 42 privatnih gostiln in 48 šol, od tega 15 popolnih in 29 nepopolnih osnovnih šol s 5455 učenci in 251 učitelji ter štiri srednje šole s 1550 učenci in 67 učitelji. V mestu je zdravstveni center z bolnišnico, ki ima 17 zdravnikov spe-

OBVESTILA izdaja delavski svet delovne skupnosti gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec. Naklada 1100 izvodov. Komisija za urejanje internega časopisa: Jože Zorman, Jože Logar, Ivan Čas, Andrej Sertel, dipl. inž. gozd., Ludvik Kotnik, dipl. inž. gozd. Predsednik komisije in odgovorni urednik Jurij Sumečnik, Tehnični urednik Bruno Znidaršič. Objavljenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Tisk in klišej: časopisno podjetje Mariborski tisk, Maribor, 1970.

IZLET GOZDNIH POSESTNIKOV

Za to številko Obvestil smo prejeli kar dva članka, ki opisujeta izlete gozdnih posestnikov. Komisija za Obvestila — uredniški odbor — je bil mnenja, da sta oba članka umestna in jih je potrebno objaviti. Zaradi pomanjkanja prostorov in tudi zaradi podobnosti prispevkov v določenih delih pa je bilo treba oba prispevka precej korigirati in skrajšati. Avtorje člankov prosimo za razumevanje.

Uredniški odbor

GOZDARSKI OBRAT RADLJE

Odpeljali smo se nazaj od Jadrana, vsakdo je pustil tam delček želje, da bi se še enkrat vrnil.

Gozdarski obrat Radlje je na željo gozdnih posestnikov v mesecu septembru organiziral štiridnevni izlet v obmorske kraje. Izlet je bil povezan z ogledi turistično zanimivih krajev.

Bil je trinajsti september, po številu dan, ki po ljudskem verovanju velja za nesrečno in ne obeta nič dobrega.

V zgodnjih jutranjih urah sta pripeljala dva avtobusa Putnika Maribor v Orlico in Vuzenico. Tu so čakali kmetje in kmetice, ki so vajeni zgodnjega vstajanja in so bili že predčasno na zbirnem mestu. Potrpežljivo so čakali na avtobus, ki naj bi jih peljal na dolgo pot. Med njimi je bilo precej takih, ki so se morali ločiti od tople postelje že takoj po polnoči, ker so lahko le tako pravočasno prišli iz oddaljenih predelov, kot so Zgornja Orlica, Planina na Pohorju, Primož, Remšnik in Branik.

Na utrujenih obrazih nekaterih je bilo videti, da niso dovolj naspani in morda tudi malo zburljeni, čemur rečemo tudi potovalna mrzlica. Nič čudnega, saj je bilo med udeleženci precej takih, ki so prvič videli naš Jadransko. Dom pa so pustili v oskrbo svojim sosedom in se še niso popolnoma znebili skrbi.

S pričetkom vožnje je kmalu zavladalo tudi sproščeno razpoloženje. Toda že v Slovenjem Gradcu se je začela javljati številka trinajst s svojo smolo. Prvemu avtobusu je počila zračna vzmet. Smolo in nesrečno številko je blažila blizu stoječa gostilna. Mlajši udeleženci so se tudi potrudili in nam krajšali čas z vrtenjem gramofonskih plošč. Po odpravljeni okvari smo pot nadaljevali in se za krajši čas ustavili na Trojanah. Tu smo ugotovili, da trojanski krofi zaslužijo svoj sloves.

Naš naslednji daljši postanek je bil v Postojni. Smola nas je vidno zapustila, saj smo pred Postojnsko jamo prispeli ravno v času, ko je bil vlak, odhod. Dobro razpoloženi izki vozi v jamo, pripravljen za

odhod. Dobro razpoloženi izletniki so se samo nasmehnilo opozorilo, naj se topleje oblečejo. Nikakor niso mogli verjeti, da je tako velika temperaturna razlika, saj je bil zunaj sončen in topel dan.

Teško bi opisala presenečene obraze ljudi, ki so bili prvič v tej jami. Odprl se jim je nov svet tišine, lepote in čudovite ustvarjalnosti narave. Tisočletja je narava gradila podobo podzemlja, počasi, s čudovito natančnostjo in raznolikostjo je ustvarila neminljive vrednote. Uro in pol je skupina živela v kraljestvu teh mojstrov — in čas je mineval kakor blisk. Mnogi med nami so spoznali nekaj novega — in gotovo se je tudi v njih prebudila ljubezen in spoštovanje do te mogočne igre narave. Izjeme smo izstopili z različnimi občutki, prav gotovo pa z enotnim mnenjem, da je našega izleta vreden že samo ta ogled.

Nadaljevali smo pot prek Reke do Senja in se tam osvežili. Pri pogledu na kraško pokrajino smo se spomnili naših lepih domačih krajev, ki so porasli z zelenimi gozdovi, ki jih preveva vedno sveži zrak. Prepričana sem, da je bilo ob tej primerjavi marsikateremu lepo pri srcu.

Ob devetih zvečer smo prispeli v Filip Jakov. Pred našim počitniškim domom so kljub pozni uri na terasi čakali delavci doma, ki kljub naši zamudi niso kazali nobenega nezadovoljstva. Sprejeli so nas kar se da gostoljubno, nam razdelili sobe in nas povabili na večerjo. Večerja je bila obilna in okusno pripravljena, in menim, da je bila umestna pripomba kmetice: »Saj to je vendar kot na ohceti!« Zelo prijazen in gostoljuben upravnik doma tovariš Šime in ekonom sta poskrbela za splošno zadovoljstvo in se vesela vključila v našo družbo.

Naslednji dan so bili prvi pokonci kmetje. Pač moč navade. Nič čudnega, če so se tudi tu zanimali najprej za polja, ki so v bližini doma, za način obdelave in druga vpra-

šanja v zvezi z obdelavo zemlje.

Po zajtrku smo se ojunačili in se kljub poznemu letnemu času okopali v morju. Vse je premagala radovednost, in menim, da ni bilo nikogar, ki si ne bi vsaj nog zmočil v topli morski vodi. Dve gospodinji iz Št. Janža in Dravč sta se celo trudili, da bi se naučili plavati. Popili sta precej slane vode in preslišali nič koliko hudomušnih pripomb, toda ob koncu našega kratkotrajnega letovanja sta vendar z nekaj zamahi samostojno zaplavali.

Lepo vreme in »plavo« morje je marsikaterega kmeta, ki doma zaradi mnogih skrbi in dela ne utegne popeljati svoje žene na sproščen sprehod, raznežilo, da se je z roko v roki sprehajal ob morski obali in se skupaj z njo spominjal lepih dni.

Ob večerih smo se vsi kot ena družina zbrali na terasi doma in ob zvokih harmonike kmeta Riharda Erjavca veselo zaplesali in zapeli domače pesmi. Bili so res prijetni in sproščeni večeri, ki smo jih preživeli skupaj in nam bodo še dolgo v prijetnem spominu.

Čas, ki vsepovsod hiti z enako naglico, se tudi nam ni ustavil — in že je prišel dan vrnitve. Bilo nam je žal, da je vse tako hitro minilo. Razšli smo se v enotnem mnenju, da je tudi naš kmet potreben sproščenega oddiha.

Tilčka Verdnik

GOZDARSKI OBRAT ČRNA

Osemnajstega septembra letos se nam je končno uresničila dolgotrajna želja. Gozdarski obrat Črna na Koroškem je za kmete gozdne posestnike organiziral tridnevni izlet v Filip Jakov. Izleta se je udeležilo 109 udeležencev.

Tega dne zjutraj smo se zbrali v Črni. Hladno in rahlo megleno jutro nas je delalo nestrpne — in bili smo srečni, ko smo se končno le namestili na sedeže. V prvem avtobusu sta bila dva sedeža premalo, pa smo se domenili, da bosta

izmenično dva stala. Zanimivo, da je že po nekaj urah vožnje bilo praznih več sedežev, verjetno so bili udeleženci od sedenja že trdi.

Hitro smo prešli lepo Savinjsko dolino in že smo bili na Trojanah. Postanek in krofi, seveda.

Naslednji postanek je bil v Postojni. Ogledali smo si Postojnsko jamo. Videla sem jo prvič — in takih je bilo več med nami. Kar s strahom smo sedeli na vlak, ki nas je peljal v notranjost. Ogled je nepozaben, in kdor tega ne vidi, si res ne more misliti, kaj lahko ustvari narava. Med nami novinci je bilo tudi nekaj strahu, da se ne bi kaj zrušilo na nas. Kljub lepoti in zanimivosti smo bili kar veseli, ko smo spet zagledali nebo in sonce. Ob tej priložnosti sem se spomnila na naše rudarje, ki si morajo pod zemljo služiti kruh.

Potovali smo dalje in neke nad Reko zagledali morje. Tisti, ki smo ga videli prvič, smo vzklikali: »Morje, morje!« Nisem si prej predstavljala, kaj pomeni prvič videti morje. Res je, da sem veliko o tem brala, toda doživeti pomeni veliko več. Skrbno smo si ogledovali tudi značilnosti Krasa kakor tudi ladje, ki so plule po morju. Občutili pa smo tudi senjsko burjo.

Zvečer smo prispeli v Filip Jakov. V počitniškem domu gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec so nas zelo lepo sprejeli in nam postregli z dobro večerjo. Naslednji dan smo si ogledovali kraj, se kopali, nekateri pa smo se s čolnom odpeljali na otok Pašman. Prijazen čolnar nam je rade volje odgovarjal na vprašanja. Po kosilu pa so se skoraj vsi udeleženci odpeljali z avtobusom v Šibenik na ogled mestnih znamenitosti. Ob večerih smo se zabavali v počitniškem domu — in čas nam je hitro mineval.

Komaj smo se zavedeli, že se je bilo treba vrniti. Nazaj grede smo si ogledali Plitvička jezera. Čudoviti so slapovi in narava, obupavali pa smo nad cenami, saj stane steklenica piva tu 5,50 din. Od Plitvic dalje je trajala dolga vožnja mimo Karlovca in naprej čez Gorjance. Nazadnje smo se ustavili v Soštanju. Tu smo v hotelu Kajuh večerjali in se že začeli počasi poslavljati drug od drugega. Vodja izleta je z nasmehom rekel: »Draga tovarišija, tu je sedaj zadnja večerja.« Bili smo res utrujeni in je bila ta večerja res nekoliko podobna svetopisemski zadnji večerji.

Nekaj po polnoči smo se vrnili v Črno na Koroškem. Zadovoljni smo se razšli in ugotavljali: »Bilo je čudovito!« Res pa je, da sem občutila pri

(Nadaljevanje na 7. strani)

Osamljene čakajo prihodnje sezone — Foto: Pisnik, F. Jakov

NESREČE PRI DELU

V devetih mesecih letošnjega leta se je v našem podjetju pripetilo 105 nesreč pri delu s 1326 izgubljenimi delovnimi dnevi. Od tega se je v gozdni proizvodnji pripetilo 93 nesreč pri delu s 1184 izgubljenimi delovnimi dnevi. Če primerjamo število nesreč, ki se je pripetilo v letu 1969, in sicer 116 nesreč s 1728 izgubljenimi de-

lovni dnevi, vidimo, da bo število nesreč v letu 1970 višje, vendar bo resnost poškodb manjša. Saj je v letošnjem letu resnost 12,7 izgubljenega dne nasproti 14,8 v lanskem letu. Resnejše poškodbe, ki bi zahtevale invalidnost ali smrt, v devetih mesecih tega leta ni bilo. Nesreče so se pripetile po obratih, kakor sledi:

GO	Število nezgod	Izgubljeni dnevi	Resnost na poškodbo	Resnost v 1969
Slovenj Gradec	9	132	14,6	28,3
Mislinja	9	79	8,8	10,0
Ravne	11	205	18,6	15,8
Črna	25	376	15,0	15,4
Radlje	31	279	9,0	13,9
Dravograd	8	113	14,1	6,0
Skupaj v gozdarstvu	93	1184	12,7	14,8
Strojni obrat	5	88	17,6	7,5
Gradbeni obrat	6	48	8,0	11,2
Uprava in taksacija	1	6	6,0	—
Skupaj	105	1326	12,7	14,8

Po številu nesreč in izgubljenih dnevih ter resnosti vidimo, da kljub uvedbi sodobnejših zaščitnih sredstev število nesreč ne upada. Vprašanje je, kje so vzroki ta takšno stanje, ker delavci uporabljajo sodobno orodje, tehnika dela je preučena, delo pa vodijo izkušeni strokovni kadri. Varnostna služba podjetja meni, da bi strokovni kadri, ki neposredno vodijo proizvodnjo in v proizvodnem procesu sodelujejo, morali analizirati nesreče na svojih področjih in nakazovati probleme, ki le-te povzročajo. Konkretno bi morali ugotavljati, zakaj se je nesreča pripetila, ali je vzrok nesreče organizacija dela, nepravilna tehnika posameznika, neprimerno orodje ali neprimerna varovalna oprema. Razumljivo je, da je za takšno stanje nesreč pri delu odgo-

voren ves strokovni kader, ki proizvodnjo organizira, nadzoruje in jo vodi. Strokovni delavci — organizatorji proizvodnje — bodo morali z doslednim preučevanjem in analizo posamezne nesreče pri delu skrbeti, da bo nesreč manj in da bo delo varnejše.

Ivan Waltl

KADROVSKE VESTI

V mesecih septembru in oktobru 1970 so bile v naši delovni skupnosti naslednje kadrovske spremembe:

SPREJEMI

V gozdarskih obratih: Slovenj Gradec — Bogomir TRIPLAT, nekvalificirani gozdnogojitveni delavec; Ravne na Koroškem — Peter TASIC, kvalificirani sekač (prememestitev iz GO Mislinja).

ODŠLI

Uprava: Mirko IZAK, dipl. inž. gozd., v JLA.

Strojni obrat: Marjan TIMOSEK, mehanik, v JLA; Danilo ZALOŽNIK, mehanik, v JLA.

Gradbeni obrat: 21 delavcem je prenehalo delovno razmerje za določen čas.

GO Slovenj Gradec: Franc SLIVNIK, kvalificirani sekač, odpoved delavca; Alojz MELANSEK, kvalificirani sekač, v JLA.

GO Mislinja: Peter TASIC, kvalificirani sekač, premestitev v GO Ravne.

GO Črna: Franc ŠVAB, nekvalificirani delavec na skladišču lesa, sporazumno; Mirko VERDEL, kvalificirani gozdni delavec, sporazumno; Ivan KOTNIK, kvalificirani gozdni delavec, sporazumno; Miha GOLTNIK, kvalificirani gozdni delavec, invalidsko upokojen; Anton SVENSEK, polkvalificirani delavec na skladišču lesa, invalidsko upokojen.

GO Radlje: Rudolf MITHANZ, polkvalificirani gozdni delavec, upokojen; Jožica OBRONEK, nekvalificirana delavka, sporazumno. Izrečeni ukrepi zaradi kršitve delovnih dolžnosti: v gradbenem obratu — Franjo MARKOTA, kvalificirani miner.

Hči gozdnega posestnika
Anica Klavž

Gerta Jernej

BLAŽ MAVREL

Tam gori na Strojni (1054 m) nad Mežiško dolino živi 75-letni Blaž Mavrel. Piše pesmi — tri debele zvezke se mu jih je nabralo. Sin skromnega gorskega kmeta, vajen otepanja s trpljenjem; samotar v hišici sredi gozdov. — V dveh letih ljudske šole se je naučil pisati in brati, vse drugo je jemal iz knjig, sam, s strastjo, vedoželjno. Še vedno razmišlja, piše, popravlja, snuje... S poleni in okleščki zazidava okrog in okrog svojo bajtico, in ko zapade sneg v neskončno dolgo zimo, ponikne v knjige, črta in prepisuje z roko popisane liste, išče za svoje misli besede in rime. S praznično pisavo se loti vsakega novega lista. Iz njegovih zvezkov smo izbrali eno njegovih pesmi:

LIPA

Lipa draga zeleni,
senco nam razgrinja,
dom varuje in krasi,
k petju opominja.

Lipa vabi, govori:
»Bratje vi Slovani,
spev mi vaš ljubo zveni,
čustva blaga mami.«

Nudi nam dišeči cvet,
lek in poživilo,
za čebele sladki med.
paše je obilo.

Kakor dedom nekdanj že
lipa nam odpeva,
našo rúdost in gorje
spremlja, pošumeva.

Lipa sveto je drevo
bila našim dedom,
zbirali so se pod njo
k slavnostnim obredom.

Ljubi lahko sapico,
z njo se pomenkuje,
če vihar preskuša jo,
stalno mu kljubuje.

Rod pod njo je zboroval,
pravde moč izvajal,
je bogovom daroval,
veselil se, rajal.

V senci nje si bom izbral
grob za mirno spanje,
list in cvet mi bo šumljal
vedno lepe sanje.

PISMA VOJAKOV

Komisija za izobraževanje, štipendiranje in šolo za gozdne delavce je na VII. seji med drugim sprejela tudi sklep:

Učencem, ki so končali šolo za gozdne delavce in so na odsluženju kadrovskega roka, se dodeli simbolična nagrada v višini 100 din za 1. maj, 22. julij in 22. december.

Za poslane nagrade se zahvaljujejo:

— Alojz MELANSEK, v. p. 6734-32, Valjevo, Srbija;
— Bogomir URAN, v. p. 3908/7, Veliki dol, Komen;
— Mihael KRISTAN, v. p. 1098/40 C, Škofja Loka;
— Ivan VODOVNIK, v. p. 6148/7, Zagreb.

Odlomki iz pisem:

Lepo se zahvaljujem za nagrado. Prejmite iskrene pozdrave iz Škofje Loke.

Mihael Kristan

Dragi tovariši in sodelavci!

Z velikim veseljem sem sprejel vaše darilo, ki je zame znak pozornosti in obenem zavest, da me moji tovariši in sodelavci gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec niso pozabili. Želim, da prenesete mojo zahvalo celotnemu kolektivu gozdnega gospodarstva Slovenj Gradec.

Ivan Vodovnik

Želim veliko uspeha našemu gozdnemu gospodarstvu. Najlepša hvala za poslani denar, to je bila res lepa nagrada, posebno sedaj, ko sem v armiji. Pri delu nisem bil vedno najboljši — malo je krivo tudi to, ker sem bil slaboten. Trudil se bom, da se to ne bo ponovilo, ko se vrnem.

Bogomir Uran

NA STREHI TURČIJE

NIKDAR NE NAJDEMO ODGOVORA NA TISTI VEČNI ZAKAJ, KAKO, KJE?

V človeku je, da mora vedno nekaj iskati. Niso mu več neznan morja in njih globine, ne veselje in ne puščave. Skrite in nerazumljive pa so mu ostale gore. Neko nerazumljivo silo imajo. Človeka, ki jih je enkrat obiskal, pritegnejo in postane njihov suženj.

Na pomlad, ko je hribe še pokrival debel plašč snega, po dolinah pa so poganjali prvi telohi, je na občnem zboru koroškega alpinističnega odseka bilo sklenjeno: gre se na Ararat.

Do trenutka, da je zapeljal kombi proti Prevaljem in naprej proti našemu cilju na skoraj 9000 kilometrov dolgo pot, je bilo treba opraviti ogromno delo. Ko smo že imeli skupaj toliko denarja, da smo si upali sanje spremeniti v resnico, je prišlo do skoraj nepremostljivega problema — dobiti avto. Vsi so obljubljeni in računali in nekaj dni pred odhodom še nismo imeli prevoza. Na kraju smo dobili privatnika z Raven s svojim »skoraj« novim kombijem.

In že je bil tu nesrečni ali srečni petek. Zvečer po poslavljanju s svojci in prijatelji, smo odpotovali. Kombi se je šibil pod težo prtljage.

V odpravi so bili: Marjan Lačen — 23 let, Dodí Pušnik — 32 let, Ivan Plešnik — 32 let, Roman Jurhar — 26 let, Bertí Vravník — 24 let, Jože Havle — 23 let, Soni Paropat — 24 let, Ferdo Kompan — 31 let.

Cilj odprave je bil: priti na vrh 5165 m visokega Ararata in raziskati gorovje Cilo-Sata v pogorju Hakari.

Pot nas je vodila prek Sofije, Carigrada, Ankare, Samsuna ob Črnem morju do Trabazona in do Dugobayazita, nazaj domov pa mimo jezera Van, prek Elaziga, Ankare, Carigrada, Soluna in Skopja. Naša doživetja pa lahko preberete iz popotnih zapiskov.

16. avgusta 1970. Svilengrad/Edirne — bolgarsko-turška meja. Prvič po odhodu je nekaj časa za pisanje, imamo izglede, da ga bo še več. Smo na turški carini. Prestavljajo nas sem in tja in čakamo, čakamo in se znojimo na vročem soncu. Zahtevali so, da snamemo zastavo, prtljago so pustili na miru.

Po 24-urni vožnji smo taborili malo pred Plovdivom. Prvih 1200 km je za nami. Kar dober začetek. Prvo noč smo po našem »avto putu« buljili v meglo in se izogibali lukenj vse do Beograda. Od Beograda do Niša je šlo hitreje, cesta je lepa, a ne nenevarna. Ob cesti smo videli vrsto prevrnjenih avtomobilov. Iz Niša je čudovita vožnja skozi sotesko proti Dimitrovgradu. Tunel se vrsti za tunelom. Cesta je dobesed-

no vsekana v strme stene soteske. Formalnosti na jugoslovansko-bolgarski meji so bile kmalu za nami. V slabi uri smo v Sofiji. Ogled Sofije smo si prihranili za povratek. Mudilo se nam je naprej, da pred

Ferdo Pušnik

nočjo najdemo prostor za taborišče. Našli smo čudovit prostorček. Po dolgi vožnji, večerji in dveh steklenicah vina za srečen začetek smo zaspali kot topovi.

Dopoldanska vožnja skozi Trakijo proti turški meji nas je očarala. Nepregledna polja koruze, tobaka in vrtnic ter vinogradi, ob katerih se vozimo tudi po deset minut — vse to nas spremlja, ko drvimo po kot miza gladki cesti. Tako

ravna je, da se ti zdi, kot da pelje v neskončnost. Skoraj tako daleč pa je še do našega cilja. Ko je vožnja postajala že enolična, je za zabavo poskrbel Roman. Dohiteli smo tovornjak z izletniki. Bili so dobre volje in nekaj pili iz steklenice. Ko smo vozili za njimi, jim je Romi z znamenji dopovedal, da je tudi nam mnogo do te steklenice. Takoj so jo začeli ponujati. Avto je zapeljal tako blizu tovornjaka, da je Romi, ki se je ves nagnil skozi okno, prišel do steklenice. Še enkrat smo ponovili manever in iz kombija je romalo na tovornjak nekaj žvečilnih gumijev. V steklenici je bila mastika, pa ne dolgo. Zato smo sedaj kar dobre volje. Tudi carinik, ki je prišel s sporočilom, da je treba kombi razložiti in vse pakete odpreti, nas ne more spraviti ob njo. Po površnem pregledu lahko sužnji birokracije zopet zložijo 400 kg opreme nazaj na kombi. Ob 16. uri nas spustijo naprej. Skoraj celi dve uri smo se vozili ob poljih sončnic, ki se razprostirajo na obeh straneh ceste v nedogled, proti Marmornem morju in Carigradu. Zvečer se že namakamo v kristalno čisti vodi Marmornega morja. Kakšna škoda, da je to res samo kratko namakanje. Več nimamo časa.

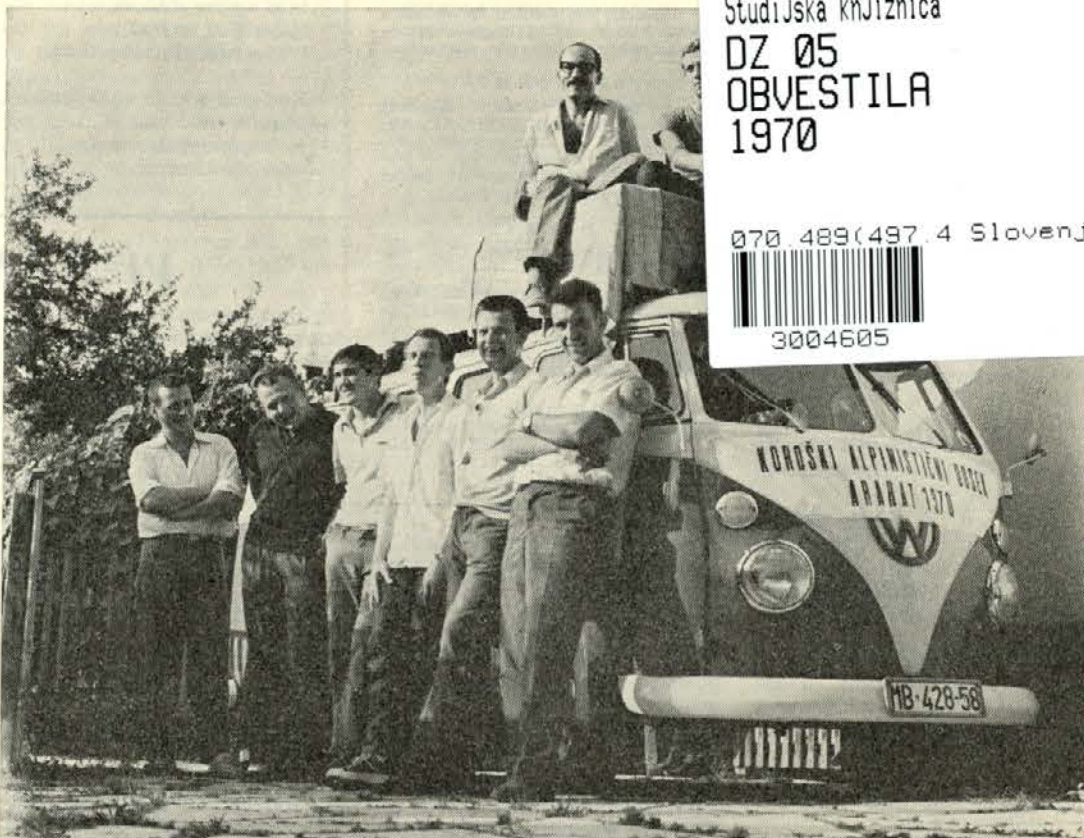
Med dnevom in nočjo je tukaj samo trenutek. Morda so zato tukaj tako lepi sončni zahodi? Pravijo, da kar je kratko, je lepo. Morda. Ta igra barv pa bo vedno lepa, da bi le še in še dolgo trajala. Mo-

ramo naprej proti vzhodu. Tekmujemo z nočjo. Za volanom je Soni. Je že pravi Turak, preklinja, zmerja, trobi in prehiteva po desni. Neki avto ga je po njegovem mnenju neupravičeno prehitel. Pravi, da mu mora vrniti »špricer« in izziva srečo ter naše potrpljenje. Kmalu smo v Carigradu. Nepopisno je lep v morju raznobarnih luči. Prek Bosporja se s trajektom prepeljemo na azijski kontinent.

17. avgust: Samsun. Nočna vožnja od Carigrada do Ankare je kmalu minila. Ankaru smo si samo bežno ogledali. Tako »usput«. Da smo daleč na vzhodu, čutimo po tem, ker ne dobimo več piva in nobenih alkoholnih pijač. Menda jim jih prepoveduje njihova vera. Tu že ne bi bil vernik. Iz Ankare naprej se vozimo skozi pravo puščavo. Res čudna je ta dežela, polna nasprotij in presenečenj. Revščina, luknje v zemlji, v katerih prebivajo ljudje, okrogli šotori, kočice iz blata, borne zaplate zemlje in revni ljudje so pravo nasprotje bogatim in skoraj evropsko zgrajenim mestom. Mešajo se feredža in mini krilo, turban in kravata, revščina in bogatija. Ravno v tej zmešnjavi je Orient tako lep in tajinstven. Bliže ko smo Črnemu morju, bolj postaja pokrajina obraščena in naseljena. Vidimo tudi mlačvo žita. Par volov vleče desko po razsutem žitu, na deski pa sedita dve starki in pleteta. Drugi z lesenimi lopatami mečejo to mešanico žita in plev v zrak in ga tako vejejo. Pozno popoldne smo v Samsunu ob Črnem morju.

Ferdo Pušnik

(Se nadaljuje)

Člani odprave — od leve proti desni: Ferdo Pušnik, Anza Plešnik, Marjan Lačen, Soni Paropat, Romi Jurhar, Feri Kompan, na avtu pa Bertí Vravník in Jože Havli — Foto: Rado Vončina

Študijska knjižnica
DZ 05
OBVESTILA
1970

070.489(497.4 Slovenj Gradec)

3004605

KOROŠKA OSREDNJA KNJIŽNICA
RUVNE

COB155 #